סתימתאה אבל חכמים אומרים "ב' שוחטים

זבח אחד ולרבי אלעזר ברבי שמעון נמי

לפלוג כגון דשחט חד גברא בשני סודרים

דסודר קמא לא מטמא וסודר בתרא מטמא

אלא בפסולא דפרה קא מיירי בהכשרה לא

קא מיירי מתיב רב אידי בר אבין יובמועד

לשמו פטור שלא לשמו חייב והויגן בה

מעמא דשלא לשמו הא סתמא פמור ואמאי

פטור פסח בשאר ימות השנה שלמים הוא

ש"מ פסח בשאר ימות השנה בעי עקירה

יואמר ר' חייא בר גמדא נזרקה מפי חבורה

ואמרו הכא במאי עסקינן כגון שהיו בעלים

ממאי מתים דנדחין לפסח שני דסתמא

לשמו קאי והאי הוא דבעי עקירה הא אחר

לא בעי עקירה אי אמרת בשלמא ישנה

לשחימה מתחלה ועד סוף איפסיל ליה

מתחלת שחימה אלא אי אמרת אינה

לשחיטה אלא בסוף כיון דשחט ביה פורתא

אירחי ליה מפסח אירך כי קא שחים שלמים

קא שחים אמר ליה אביי נהי דאירחי ליה

מפסח מדמי פסח מי אידחי אוכי תימא יבעי

העמדה והערכה יוהתנן ישחם בה שנים או

רוב שנים יועדיין היא מפרכסת הרי היא

כחיה לכל דבריה אמר רב יהודה אמר רב

יהשוחם בשנים ושלשה מקומות שחימתו

כשרה כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי

בעינן שחימה מפורעת וליכא ואף ר"ש בן ∞

לקיש מבר בעינן שחימה מפורעת דא"ר

שמעון בן לקיש מנין לשחימה שהיא מפורעת

שנאמר יחץ שחום לשונם מרמה דבר מתיב

רבי אלעזר חַהב׳ אוחזין בסכין ושוחטין אפילו

אחד מלמעלה ואחד מלממה שחימתו כשרה

אמאי והא ליכא שחימה מפורעת אמר ליה ר'

ירמיה משנתינו בסכין אחד ושני בני אדם

אמר ליה רבי אבא אי הכי היינו דתני עלה

יאין חוששין שמא ימרפו זה על זה אי אמרת

בשלמא בשתי סכינין ושני בני אדם שפיר מהו

דתימא ליחוש דלמא סמכי אהדדי והאי לא

אתי למעבד רובא והאי לא אתי למעבד רובא

קא משמע לן דאין חוששין אלא אי אמרת

בסכין אחת ושני בני אדם האי אין חוששין

שמא ימרפו זה על זה שמא ירוםו זה על זה

מיבעי ליה אמר ליה רבי אבין תני יאין חוששין

לו א מיי׳ פ״ח מהל׳ פסולי המוקדשין ין מהלי וכי המוקדשין הל"ה: מיי" יאר טלים. לו ב מייי פ״ה מהלי ערכין וחרמין הלי"ב סמג עשין קלא: לח ג מייי לח ג מייי ם הלי"ג ופ״ב מהלי שא אבות הטומאה הל״א: מבות שעותום של פ"ב למ ד ה ו ז מיי׳ פ"ב מהלי שחיטה הל"י סמג עשין סג טוש"ע יו"ד םי כא סעי ג:

עין משפם

נר מצוה

רבינו גרשום

אלעזר דאמר דאינה לשחיטה אלא לבסוף לפלוג בהכשירה כגון דשחטה חד גברא בשני סודריז כלומר עטוף סודר אחד וכששחט סימן אחר נתעטף בסודר מטמא וסודר בתרא מטמא לשחיטה אלא לבסוף. אם תקשי לך מפני מה בפסול דפרה קא מיירי יבר וכו': אותיב רב אידי בר הכי סברינן פסח . שאבד והפריש אחר תחתיו שחטו במועד [על החמץ] י-לשם פסח פטור שפסח ששחטו לשום שלמים על חמץ חייב דמארבעה עשר של בין הערבים של בין וופובם ... שוחטין שום זבח על חמץ אפי׳ תמיד ואפי׳ שלמים. שמעת מינה פסח בשאר ימוח השוה רטי טקירה אא"כ עקר שמו מפסח לשוח שלמיח רשוחמו ששחטו לשמו ולאו חשוב שלמים אלא פסח פסול שכבר עבר זמנו של פסח והא קי"ל דכי האי גוונא . פסח שאבד והפריש אחר בעי עקירה דבלא עקירה . חשוב שלמים ואמאי פטור כי שחטו על חמץ ואמר ר' חייא בר גמדא אמר רב נזרקה מפי חבורה וכו׳ כלומר אמרו בחבורה של רבנן כגון שהיו . בעלים טמאי מתים כלומר והפרישו דאבד פסחו אחר תחתיו ונמצא במועד ושחטו על חמץ לשמו פטור דהוא ודאי חייב דחשוב שלמים בלא עקירה אלא כגון בעלים טמאי מתים דנדחו לפסח שני דסחמא לשמנ קאי לפיכך פטור: ואי אמרת אינה לשחיטה אלא לבסוף כיון דשחט בה פורתא אידחי ליה מפסח כלומר אידחי ליה מפסח שני שאין יכול להשאירו עד אייר שכבר התחיל לשוחטו ואין חשוב פסח ואידך סימן הא כי קא ומחייב אלא ש"מ מדחזינן . דפטור דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף לפיכך כי התחיל לשחוט קבע ליה לפסח ולפיכך הוה א"ל אביי נהי דאידחי ליה מפסח כו׳ כלומר ל) אפי׳

והוינן בה מעמא דשלא לשמו הא םתמא פמור. כך היא גירסת הקונטרס וקשה דאדדייק מסיפא נידוק מרישא איפכא טעמא דלשמו הא סתמא חייב אלמא דלא בעינן עקירה וברוב

השנה שלמים הוא ש"מ בעי עקירה פי׳ דאי סתמא לא בעי עקירה א״כ סתם הוי שלמים וכשר כששחטו לשם פסח מידי דהוה אשלמים ודאי ששחטן לשם פסח דכשרין: מדמי פסח מי אידחי. ואם תאמר ממה נפשך אידחי גם מדמי פסח דמכי שחיט פורתא אינה ראויה לפדות אלא לכלבים ואין פודין קדשים להאכילן לכלבים ואם לאחר פדיון גומר שחיטתו אם כן הויא לה חולין בעזרה ואסורה באכילה וי"ל דמיד אחר פדיון יוליאנו חוץ ויגמור שם שחיטתו: והתנן שחם כה שנים או רוב שנים ועדיין היא מפרכםת הרי

היא כחיה לכל דבריה. °אין המשנה כן בשום מקום אלא דדייק לה מתניתין דהעור והרוטב (לקמן קיז:) דתנן השוחט בהמה טמאה לעובד כוכבים ומפרכסת מטמאה טומאת אוכלין °אבל לא טומאת נבלותש: השוחם בשנים או בג' מקומות. פירש בקונטרס חתך

כאן וחזר והתחיל לחתוך למעלה או למטה וקשה דאם אין רוב במקום אחד היאך שחיטתו כשרה ואם יש רוב במקום אחד א"כ שחיטה מפורעת היא וי"ל דאע"ג דיש רוב במקום אחד לא הוי שחיטה מפורעת דבשלא נחתך הסימן לא למעלה מבית השחיטה ולא למטה אז הויא שחיטה מפורעת דבית השחיטה מירווח רווח אבל כשנחתך למעלה או למטה לא מירווח ואינה מפורעת וכי פריך משנים אוחזין בסכין ושוחטין לא הוי מלי לשנויי דהתם כששחט כל אחד רוב והרי היא מפורעת דמ"מ כשקדם האחד ושחט רוב וחבירו לא שחט עדיין אלא מיעוט אינה מפורעת ונפסלה וכיון דכבר נפסלה תו לא הדרא ומתכשרא כשגם חבירו גמר הרוב ובשחלתות דרב אחאי י) מפרש ב' או ג' מקומות כגון שכל אותן מקומות בהיקף של סימן כגון שחתך סביב סביב כאן מעט וכאן מעט בטבעת אחת בקנה וכיולא בו בוושט ובין הכל יש רוב ועוד פירש בשאלתות שאפילו חתך מיעוט הקנה למעלה ללד העור וחזר ושחט מיעוטו למטה ללד אחר זה שלא כנגד זה דכשרה כיון דבין הכל יש רוב ורבינו חננאל

שמא פירש ב' או ג' מקומות כגון רוב הקנה למעלה ורוב הוושט למטה ולפירושו לא משכחת שלשה מקומות: מתיב רבי אלעזר שנים אוחזין בסכין ושוחמין. לפירוש רבינו חננאל והשאלחות לא בעי לשנויי דהכא כששחט האחד הרוב דהא משמע שהשחיטה כשרה על ידי שניהס: דלבוא חמבי אהדדי ולא עבדי רובא. לפירוש הקונטרס כל אחד לא ישחוט רוב ולפירוש השאלתות בין שניהם לא יעשו רוב:

למדחנו דידיה לשלמים הוא ובפורתא קמא לא איפסל משום שחיטת פסח שלא בזמנו דהא אינה לשחיטה אלא לבסוף: לשם פסח קא שחיט לא גרסינן: מדמי פסח. ראוי הוא לימכר קודם גמר שחיטה וללאת לחולין שאין לך מום קבוע גדול מזה ודמיו לפסח וכיון דחזי לדמי פסח סתם שחיטה דידיה כולה לפסח: וכי סימא. אין קדשים נפדין בלא העמדה והערכה כדכתיב (ויקרא כז) והעמיד את הבהמה לפני הכהן והעריך הכהן אותה חו אין יכולה לעמוד על רגליה: בשנים ושלשה מקומום. שחתך כאן דווחזר והתחיל לשחוט למטה או למעלה: מפורעם. מגולה ונכרת דהיינו במקום אחד: **חן שחוט. שחיטה דומיא דחן שאינו חותך בב' מקומות: ב' אוחוין בסרין.** קס"ד בב' סכינין אחד למעלה לצד הראש ואחד למעה לצד החזה: בסרין אחד. ומאי אחד למעלה ואחד למעה דנקטי סכינא באלכסון: אי הרי. לשון קושיא הוא:

מעטו מרכז האל לבסוף ואי אמרת אידחי ליה מפסח נהי דמפסח מידחי מדמי פסח מי מידחי יכול למוכרו שחוט והדמים יהיו ראויין לפסח שני לפיכך פטור דחשוב פסח פטול ולא שלמים וכי תימא בעי העמדה והערכה כו׳ ראין יכול לפדותו בדמים אאיכ מעמיד ומעריך. והתנן שחט בה שנים או רוב שנים כו׳ כלומר ויכול להעריך ולפדות (כלומר) ומצינן למימר דמדמי פסח (מי מידחי) [לא נדחה) ולפיכך פטור: השוחט בשנים ובשלשה מקומות כגון בענין זה שחיטה אלכסונית: שני שחוט כלומר המיד ושיום אחד ואוד מפורעת. מתיב ר׳ אלעזר שנים אוחזין בסכין הכי סברינן שנים אוחזין ב׳ סכינין (כלומר) כל אחד ואחד סבינו בידו ושוחט אחד קנה כלפי הראש זהו למעלה ואחד ושט שחט במקום אחד והושט במקום אחד והושט במקום אחר. א"ל ר׳ ירמיה משנתינו בסכין אחד ושני בני אדם כלומר לאו כדסברת מאי למעלה ומאי למטה שאחד למטה מפורעת: האי לא אתי למעלה ומאי למעה שחט שום אחד למעלה מן הצואר ואחד למטה מן הצואר ושחטו שניהם שחיטה מפורעת: האי לא אתי למעלה ומאי למטה שחט את הקנה בסכין למעלה ואחד שחט את הושט למטה בסכין אחד אלא מאי למעלה ומאי למטה שחטום בסכין אחד עמד אחד למעלה מן הצואר ואחד למטה מן הצואר ושחטו שניהם שחיטה מפורעת: האי לא מאי למעלה ומאי למטה שחטו בסכין אחד עמד אחד למעלה מן הצואר ואחד למטה מן הצואר ושחטו שניהם שחיטה מפורעת: האי לא אמי למעלה ומאי למטה שחטו בסכין למעלה ואחד שחט את הושט למטה בסכין אחד אחד עמד אחד למעלה מו הצואר ואחד למטה מן הצואר ושחטו שניהם שחיטה מפורעת: האי למעלה ומאי למעלה ומאי למעה שחטו בסכין אחד עמד אחד למעלה מלאי למעלה ומאי למעלה ומאי למעלה ומאי למעה שור המוד שחט את הקנה בסכין למעלה ומאי למעה בסכין אחד אוד עמד אחד עמד אחד למעלה מציר שנים שחיטה מפורעת היידו מידות בסכין למעלה ומאי למעלה ומאי למעה שהיה בסכין למעלה ומאי למעלה ומאי למעה שחום בסכין אחד עמד אחד עמד אחד עמד אחד למעלה מולי במיד המשנה בסכין למעלה מודי למעלה מודים בסכין אחד עמד אחד עמד בסכין למעלה בסכין אחד אמר בכין אחד עמד המוד ביידות במוד במידות ביידות ביידות

האי ששוחט הקנה סומך על חברו ששוחט את הושט ולא אתי למעבד רובא בקנה והאי ששוחט את

ססימסאה. שיש משנה וברייתא הרבה שאמר ר' אלעזר בר' שמעון ורגילים התנאים לסדרן במשנה בלשון סתם והאי סתמא דתובח הוא נמי אמרה וגמרא גמיר לה ר' יוחנן מרביה דהא ר' אלעזר אמרה: ובח אחד. ולרבנן ליפלוג. ועוד לר' אלעזר גופיה ליפלוג ספרים ישנים גרסינן והוינן בה לשמו אמאי פטור פסח בשאר ימות

כגון דשחטה חד גברא בתרי סודרי שבאמלע שחיטה בא חברו ונטל סודרו שמראשו ועטפו בסודר אחר ומדלא מפליג ש"מ תרווייהו מיטמו דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף: אלא. לא מתרך כרב יוסף אלא הכי תריך דתנא בפרה פסולה אינטריך ליה לפלוגי ולאשמועינן דאע"ג דנפסלה מיהו קודם פסולה תורת פרה עליה והעסוקין בה נטמאו ובהכשרה לא חש לאורויי אי ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף אי אינה אלא לבסוף: ובמועד לשמו פעור. בשוחט הפסח על החמץ קאי בפרק תמיד נשחט (פסחים סג.) ומרבינן התם [סד.] לשאר זבחים ששחטן בפסח על החמץ שלוקה עליהן משום לא תשחט על חמד" וקאמר ר' שמעון שהשוחט פסח בתוך המועד כגון שאבד בארבעה עשר והקריב אחר תחתיו ונמצא הראשון במועד ושחטו לשמו על החמץ פטור דהא זבח פסול הוא דלא חזי שלה בזמנו לשמו: שלה לשמו. דשחטו לשם שלמים: הייב. דפסח לאחר זמנו קרב שלמים וזה שנשחט לשלמים זבח כשר הוא ומדקתני שלא לשמו חייב מכלל דרישה דקתני לשמו פטור היינו דשחטיה סתמא וסתמא קרי לשמו דאי לשמו דוקא קאמר הא סתמא חייב קשיא סיפא דלא מחייב ליה אלא בשלא לשמו בהדיא. וגרסינן והוינן בה טעמא דשלא לשמו הא סתתא פטור: והוינן בה. בסתתא אמאי פטור: הא סתמא שלמים הוא. דנפקא לן מוזבחת פסח לה׳ אלהיך לאן ובקרים דמותר פסח קרב שלמים בפסחים (דף ע:) ובמנחות (דף פג:) ובזבחים בפ"ק (דף ט.): ש"מ. מדקרי ליה גופסול דפסח בשאר ימות השנה בעי למיעהר שם פסח מיניה וכל כמה דלא עקר פסח הוא וכי שחיט ליה שלא בומנו הוי פסח פסול ומיפלג פליגי בה בפסחים (דף עג:): וח"ר חייח כר גמדח נורקה. תשובה זו שאני משיב מפי חבורה ואמרו לעולם לא בעי עקירה והאי דמשמע דבעי עקירה: לגון שהיו ראשון טמאי **בעלים.** בפסח מתים ופסח זה לא נדחה מחמת איבוד אלא מחמת בעלים שנדחו מחמת טומאה לפסח שני והאי פסח

חזי ליקרב באייר הלכך בעי עקירה: אי אמרם בשלמא ישנה

לשחיטה מתחלה ועד סוף אפסיל ליה בתחלת שחיטה.

דסתמיה הוי לפסח דתחלת שחיטה נמי פסלה: אלא אי

אמרם לה פסלה עד גמר שחיטה. הה גמר שחיטה להו פסח הוחי

דכיון דשחט ביה פורתא ולא איחזי לשהוייה לפסח שני אידחי ליה

מפסח וכיון דלא חזי לפסח הא אמרת דלשלמים קאי וגמר שחיטה

ל) פסחים מנ. ב) פסחים סד. ודף עג:, ג) לקמן קיו:, ד) ועיין תוס׳ ערכין ד. ד״ה ולא ותום׳ סוטה כו ד״ה רב אשין, ה) [לעיל יט:], ו) [לקמן עמוד ב], ז) ושמות לדן, ה) [דברים טו], **ט**) [ועיין תוס' ב"ק עו. ד"ה שחיטה], י) [פרשה בהעלותך סימן קכד],

תורה אור השלם חַץ שַׁחוּט לִשׁוֹנֵם מרמה דבר בפיו שלום ישים אַרבּוֹ: ירמיהו ט ז

גליון חש"ם

תום' ד"ה והתנן וכו' אין המשנה כן וכו'. י"ל דמתניתין היא פ״ה מ״ג דמתניתין הים פ״ה ת״ג.
דמעילה דטעמייהו דרבק
משום דמפרכס׳ בר
העמדה והערכה. עיין
בכ״מ פ״א מהל׳ איסורי
מזבח: בא״ד אבל לא שומאת נבילות. עיין לקמן פד ע"ל תוס' ד"ה בעינן. ובב"ק עו ע"ל תוס' ד"ה שחיטה של"ר. ושם ע"ב וס' ד"ה בשוחט. וערכין ד ע"א תוס' ד"ה ולא:

מוסף רש"י

ובמועד לשמו פטור. בתוך הפסח אם לשמו פטור מלא תשחט, דפסח שלא בזמנו לשמו פסול והוים לה שחינוה שחינה וסוים עם שמישה שמים. לאויה (פסחים סג.). שלא לשמו. אלא לשם שלמים, חייב. דלהכי קאי והויא לה שחיטה ראויה וחייב משום לא משחט בהדי לאו דלם יראה ולא ימנא ואיכא מלקות נמי דשחיטה (שם). הא סתמא פטור. מלא תשחט, דאמרינן כל כמה דלא עקר שם פסח מיניה הוא פסח ושחטו בשאר ימות השנה ופסול ושחיטה שאינה ראויה היא (שם סד.). בעי עקירה. ולא אמריע שממיה שלמים הוא. ולשוו בעיא הוא, כלומר פשטינן לה מהכא או לא (שם). נזרקה מפי חבורה. כולם בדבר זה לאוקומי דמשמע דבעי מתני למעקר שם פסח מיניה, כגון שהיו בעליו טמאין בארבעה עשר לשם פסח שני חאי משום הכי בעי עקירה (שם). מפורעת. מגולה ונכרת, כמו (במדבר ה) ופרע את ראש האשה (לעיל יט:). ב' אוחזין בסכין ושוחטין.

שימה מקובצת

י וכי תימא בעי העמדה [f י והערכה והתנז. נ"ב עי' מראשו ועטפו בסודר [3] -אחר. נ״ב נ״א וגמרה: גן ש״מ מדקרי ליה זבח פסול: דן וחזר והתחיל לשחוט למטה או למעלה כגון שלא שהה שיעור שהיה בין חתיכה לשחיטה. כן בגליון רש״י כר מצאתי

מ) נראה דל"ל לעולם דאינה לשחיטה אלא בסוף ואי אמרת וכו".